

27 ซี.เอ. 2532

ความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐาน
ของหญิงครรภ์ก่อนมีผู้สำเร็จใหม่

KNOWLEDGE AND ATTITUDES TOWARD PRIMARY HEALTH CARE
AMONG THE NEWLY GRADUATED MIDWIVES



สมจิต แคนสีแก้ว

อภินิพนธ์การ

จาก

นักระบาดวิทยาลัย ม. มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการ เจริญพันธุ์และวางแผนประชากร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2531

ชื่อ ความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของบุคลากรอนามัยผู้สำเร็จใหม่

ผู้วิจัย สมจิต แคนสีแก้ว

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สุวชัย อินทรประเสริฐ, พ.บ., ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สมศักดิ์ สุทัศน์รุจิ, พ.บ., ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ลักษณะ เต็มศิริกุลชัย, สศ.ม., นักวิชาการสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข

ประภาเพ็ญ สุวรรณ, M.P.H., รองศาสตราจารย์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อานนท์ แยมตรี, วท.ม., รองศาสตราจารย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันสำเร็จการศึกษา 26 พฤษภาคม 2531

บทคัดย่อ

บุคลากรอนามัย เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความสำคัญในการสนับสนุนให้ มีการสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน แต่จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า บุคลากรอนามัย ยังขาดความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการสาธารณสุขมูลฐาน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ว่าจากการที่วิทยาลัยพยาบาลและบุคลากรของกรมอนามัย ทั้ง 7 แห่ง ใ้ค่นำการ สาธารณสุขมูลฐานมาสอนในหลักสูตร "การสาธารณสุขชุมชน (บุคลากรอนามัย) 2526" ซึ่งใช้ผลิตบุคลากรในปัจจุบันนี้ จะทำให้ผู้สำเร็จใหม่ก่อนการปฏิบัติงาน มีความรู้ และ ทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานในระดับใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และแตกต่างกันไป ตามสถาบันการศึกษา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา การศึกษาของบิดา การศึกษา ของมารดา ลักษณะการอบรมทรัพย์ของครอบครัว และภูมิสำเนาของครอบครัว หรือไม่

วิธีวิจัย เป็นการสำรวจในช่วงระยะเวลาที่กำหนด จากรุ่นที่สำเร็จเมื่อ พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 จำนวน 373 ราย เป็นตัวแทนผู้ที่สำเร็จหลักสูตร "การสาธารณสุขชุมชน (ผดุงครรภ์ก่อนามัย) 2526" ทุกรุ่น โดยให้กลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้นพร้อมกันในแต่ละสถาบันโดยไม่จำกัดเวลา แบบสอบถามที่ใช้มี 3 ส่วนคือ คุณลักษณะทั่วไป 7 ข้อ ความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานตอนละ 35 ข้อ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจความชัดเจนและความตรงต่อเนื้อหา 9 ท่าน และได้นำไปทดสอบกับนักศึกษาผดุงครรภ์ก่อนามัยที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ขอนแก่น รุ่นก่อนที่จะใช้เป็นตัวอย่าง 2 ครั้ง เลือกแบบสอบถามความรู้ที่มีความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 มีอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ข้อสอบทัศนคติเลือกเฉพาะข้อที่มีความแตกต่างของข้อความ (t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ 0.78

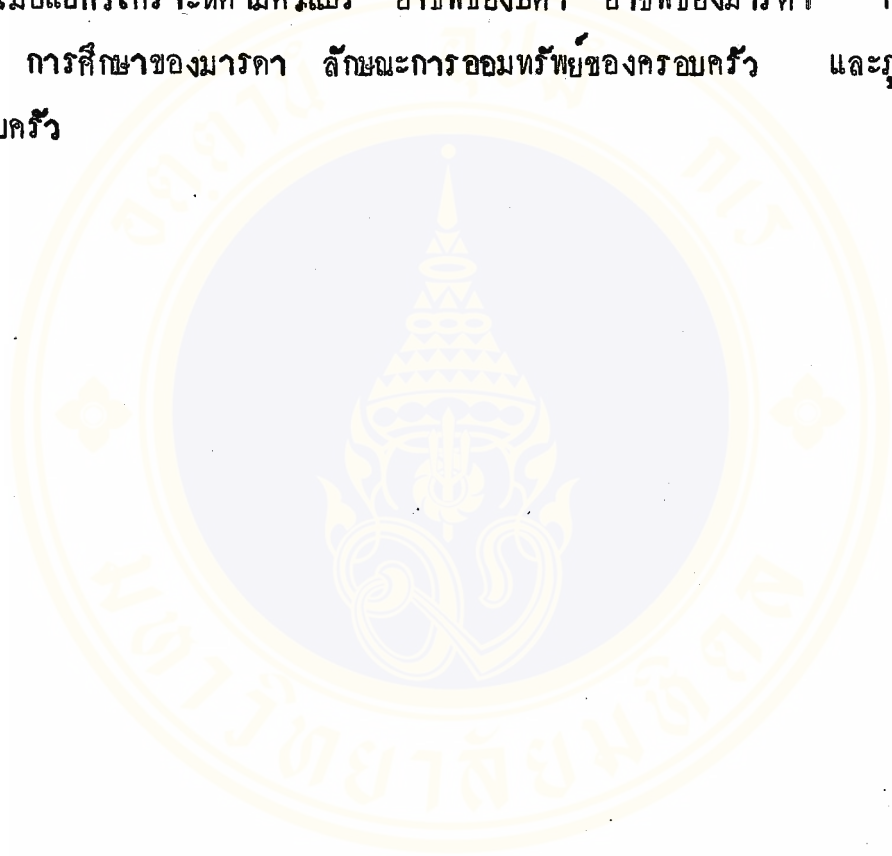
วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ความรู้และทัศนคติใช้ \bar{x} , S.D. และร้อยละ ส่วนความสัมพันธ์ของความรู้และทัศนคติใช้ Pearson Product moment correlation เปรียบเทียบความรู้และทัศนคติตามตัวแปร 3 ตัวใช้ ANOVA และ I.S.D. ตัวแปร 2 ตัว ใช้ t - test สำหรับการวิเคราะห์ที่ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS^X

ผลการวิจัย

คุณลักษณะทั่วไปของผดุงครรภ์ก่อนามัยผู้สำเร็จใหม่ พบว่ามีบิดาและมารดามีอาชีพเกษตรกรเป็นส่วนมาก และมีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายได้ของครอบครัวพอใช้ทุกเดือน และภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาล

ผดุงครรภ์ก่อนามัยผู้สำเร็จใหม่ได้คะแนนความรู้ด้านสาธารณสุขมูลฐานเฉลี่ย 23.28 จากคะแนนเต็ม 35 คะแนน ทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานเฉลี่ย 141.07 จากคะแนนเต็ม 175 คะแนน และเมื่อแบ่งกลุ่มความรู้และทัศนคติ จะอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนมาก คือร้อยละ 67.7 และ 72.4 ตามลำดับ คะแนนความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของผดุงครรภ์ก่อนามัยผู้สำเร็จใหม่รวมทุก วิทยาลัย มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อแยกวิเคราะห์แต่ละวิทยาลัย พบว่าผู้สำเร็จจากวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ยะลาเท่านั้น ที่คะแนน

ความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขชุมชน สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 คะแนนความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขชุมชนของผดุงครรภ์ก่อนมีผู้สำเร็จใหม่ มีความแตกต่างกันไปตามสถาบันการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คะแนนทัศนคติต่อการสาธารณสุขชุมชนของผดุงครรภ์ก่อนมีผู้สำเร็จใหม่ ไม่แตกต่างกันทางสถิติเมื่อแยกวิเคราะห์ตามตัวแปร อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา ลักษณะการอบรมทรัพย์ของครอบครัว และภูมิลำเนาของครอบครัว



Thesis Title Knowledge and attitudes toward Primary Health Care
among the newly graduated midwives.

Name Somjit Danseekaew

Degree Master of Science (Human Reproductive and Population
Planning)

Thesis Supervisory committee

Suwachai Intaraprasert, M.D.

Assistant Professor, Faculty of Medicine,
Ramathibodi Hospital, Mahidol University.

Somsak Suthutvoravut, M.D.

Assistant Professor, Faculty of Medicine,
Ramathibodi Hospital, Mahidol University.

Prapapen Suwan, P.H.D.

Associate Professor, Faculty of Public Health,
Mahidol University.

Lukkhana Thermsirikulchai, M.A., Public Health
Officer, Office of Primary Health Care, Ministry
of Public Health.

Arnone Yamtree, M.S., Associate Professor,
Faculty of Education, Khon Kaen University.

Date of Graduation 26 May 1988.

Abstract

Midwife is an important health personnel who is involved
in promoting Primary Health Care (PHC) in Community. The previous
research showed that midwives did not have enough knowledge and

attitudes toward PHC. The purpose of this research was find out about knowledge and attitudes toward Primary Health Care (PHC) of the newly graduated midwives from 7 Colleges of Nursing and Midwifery belonging to the Department Ministry of Public Health. These midwives, study followed the principles laid down in community Health curriculum (Public Health Midwifery 1983). The other purpose was to analyse the variance difference between colleges, occupations and education of the parents, incomes and location of the families.

This was and cross - sectional survey using questionnaires which required the subjects filling in the answer themselves. The Subjects consisted of 373 new midwives who graduated in September 1988 from 7 colleges. The questionnaires consisted of 3 parts, the first part had 7 questions concerning the characteristics of personal, the second part had 35 questions concerning knowledge of PHC and the last part had 35 questions concerning attitudes toward PHC.

The finding of this research showed that most of their parents occupations were farmers with education level of pratomsuksa 4 and their incomes were sufficient. The average score of knowledge of PHC was about 67.7 % and the average score of attitude toward PHC was 72.4 % respectional. The association of knowledge and attitude was significant at 0.05 level but the analysis for each college was not significant except Yala college. When the variance score of knowledge and attitude were analysed, all 7 colleges were significantly difference at 0.05 level. When the variance score of attitude was analysed, difference depended on the occupations and the education of the parents, the incomes and the location of families but these were not significant however.